

gohotnega, toda slabotnega in slabo podučena samoderžca, mobilizacijo, ki je bila pravi in neposredni vzrok te velikanske katastrofe narodov, je pomenila s krivci ter se bori sedaj v težkih stiskah potom premirja in miru za notranjo obnovitev. Ni mi treba dopolnjevati jasnih besed g. državnega kanclerja. Tudi o tem vprašanju nas bo vodila trdna in zrna državniška predanost na temelju obstoječih dejstev.

Do sedaj od današnjih močitev v Petrogradu svetu sporočeni temelji se zde sposobni za preustroj razmer na vzhodu, ki vpoštevata samoodločbo narodov, zagotavlja bistvene in trajne interese obeh velikih sosedov Rusije in Nemčije. Veseli me, da moremo zasledovati te cilje v sporazumu s svojimi zavezniki in s podporo večine zastopnikov nemškega naroda. Tako bo imel naš nastop tudi večji poudarek.

Glede vojaškega položaja se omejujem na to, da spregovorim par besed o vojni z Italijo, katere politične posledice je že spoznati. Celo v tej gigantski borbi še ni bilo take slike. Govori nato o prodiranju nemških in avstrijskih čet v Italijo.

Nasproti trditvi s sovražne strani, da se drži Nemčija napram vojnim ciljem tako rezervirano samo, da bi mogla nastopiti, če ima okrog konlerenčne mize zbrane zastopnike sovražnikov, z nezasišanimi zahtevami, je izjavil državni tajnik, da je več polov odprtil, če hočejo sovražniki izvedeti, kaj hoče Nemčija. Nasprotniki na papeževoto noto sploh niso odgovorili in Francoska in Anglija sta odločeni naslanjati se na silo.

Vesti o ponudbi Romunske za pogajanja, se še ne potrjujejo. Z Romunsko bi bilo treba ločenih pogajanj.

Dr. Šušteršič odžagan.

Poročali smo že v zadnjem času, da so slovenski voditelji in poslanci kranjskega deželnega glavarja, ustanovitelja in voditelja slovensko klerikalne (S. L. S.) stranke, — odžagali. Celo ljubljanski knezoškof Bonaventura Jeglič je Šušteršiča zapustil. Dr. Šušteršič pa ne spada k potrpežljivim naturam in je sprejel boj z vso brezobzirnostjo. Kot poslanec je izstopil iz „jugoslovanskega kluba“. V Ljubljani pa je potem na slovesni način razpustil „Slovensko ljujsko stranko“ ter z nekaterimi mu ostalimi prijatelji ustanovil neko novo „Slovensko kmetško stranko“. Radovedni smo, kako se bode ta boj naprej razvil. Za sedaj se je zapričela proti dru. Šušteršiču tako pustolovna osebna gonja, da se človeku skoraj gabi, to pa od ravno tistih oseb, ki so se pred kratkim Šušteršiča pete lizali in ga za nekakega polboga proglasili. Zastopnik slovenskih katoličanov na Evharištičnem kongresu ter delegat na katoliškem mirovnem kongresu dr. Šušteršič postal je zdaj nakrat največji lopov, denuncijant srbofilskih ljudi, „uskok“, izdajalec in bogve kaj še vse. Posledice te osebne gonje so se že pokazale. V Ljubljani sta na cesti dve klerikalni dami oklofurali deželnega glavarja. Tudi njegov avtomobil je bil baje od klerikalnih delavcev vstavljen. No, s takimi smešnimi nasilji bodejo iz Šušteršiča polagoma še „mučenika“ napravili. Kajti naši klerikalci znajo ta „kšeft“, ne samo proti nam „brezvercem“, marveč tudi proti lastnim svojim pristašem. Radovedni smo tudi, na katero stran bodo udarile ljubljanske „cigarerice“; tam bode zmaga...

Izpred sodišča.

Poljski graščak kot vojni oderuh.

Posen, novembra. Tukajšna kazenska zbornica obsodila je poljskega graščaka pl. Skrzyclewski-Duplewa zaradi vojne nega oderuštva na en mesec ječe in 10.000 mark globe. Lep plemenitaž!

Sleparija z jajci.

Dunaj, 27. novembra. Pred sodnijo so se imeli zagovarjati vodja firme „Agricola“ Moric Löwy in njegov sin Oskar Löwy, delikatni trgovec Baruch Katz, trgovci Moric Marion, Julij Singer, Maks Weil in Moric Grünbaum, vsi zaradi navijanja cen. Moric Löwy je l. 1916 brez opravičnosti ogromne množine jajc na Ogrskem nakupil, tako le avgusta meseca za 870.000 kron, od 1. do 11. septembra pa za 260.000 kron. Vsaka kišta prodal je naprej z dobičkom 20 do 25 kron. Istotako je na ta način kupčeval šokolado, marmelado in salamami. Veliki del blaga je imel pri svojem sokrivcu spediterju Bär shranjenega. Ostali obtoženci so mu pri temu nečednem delu pomagali. Sodnija je obsodila Morica Löwy na 3 mesece in

10.000 kron globe, Oskarja Löwy na en mesec in 2000 kron, Baruha Katz na 14 dni in 1500 kron, Julija Singer na en teden in 200 kron, Maksa Weil na 14 dni in 1000 kron globe. Proti ostalim obtožencem se bode posebej razpravljalo. Kaj pomeni za Löwyja kazni 10.000 kron, ko je vendar gotovo ogromni dobiček napravil! V tem oziru je postava pač jako pomanjkljiva!

Milijonska kupčija judov in Čehov.

Dunaj, 3. decembra. Pred sodnijo se je pričela danes na 10 dni določena razprava zaradi navijanja cen proti večinoma iz Galicije došlim trgovcem Klemens Groß, Andrej Rueff, Jožef Osterer, Aleks Kantorowicz, Juda Reich in Jakob Spiel, proti voditeljem češke industrijske banke Antonu Spitalsky, Jožefu Vratislav, Ožbaltu Popper in Simonu Balzam. Ti zadnji trije so posodili od oktobra 1914 sem prvim obtožencem sredstva za njih grde špekulacije v raznem blagu. Imenovana češka banka je svojim kupcem le leta 1916 35 milijonov kron za nakupovanje blaga posodila in s tem veliko število nepoštenih „kšeftov“ omogočila. O tej velezanimi razpravi, ki dokazuje brezvestnost posameznih špekulantov, pa tudi lumparijo gotovih čeških denarnih zavodov, bode mo svoj čas natanko poročali.

Razno.

Hujskarija proti „Štajercu“ se je zopet raz vseh prižnic in v spovednicah, v gostilnah in odvetniških pisarnah pričela. Taka hujskarija nam je bila doslej vedno v veliko korist. Upamo tedaj, da nam bode i zdaj pomagala. Naš list je pred vojno in v vojni vedno isto patrijotično stališče zavzemal. Nikdar ni bil za razcepljenje in razkovanje premile naše avstrijske domovine. In ljudstvo v zaledju, še bolj pa junaški naši vojaki na fronti so izpoznali to pošteno prepričanje „Štajerca“. Zato se naš list povsod razširja, povsod postaja priljubljen, vsakdo ga vzame rad v roko. Ni čuda, da se politični hujškači nad tem dejstvom jezijo, da nas skušajo z navadno hujskarijo premagati in da nam očitajo vsled tega vse mogoče stvari, ki so jih vedno le sami zagrešili. Vsega tega se pa mi in naši pristaši gotovo ne vstrašimo. Čimbolj bodejo nastopniki hujskali, tembolj se bode naš list razširil. Kajti nikdo nima moči, da bi zatrl zdravo jedro v našem ljudstvu. Nikdo ne more ljudstvu odvzeti prepričanje, da je „Štajerc“ vedno zagovarjal resnično avstrijsko misel. Saj je v tem oziru celo prevzvišeni naš cesar Karl sam v svojem brzojavnem odgovoru na iskrene pozdrave „Štajerčeve“ stranke pustil izraziti, da smo na pravem, na edino pravem patrijotičnem stališču... To nam je dovolj priče! Zato pa se tudi ne strašimo agitacije in gonje od nasprotniške strani. Ljudje, katerim je veleizdajstvo več kakor patrijotizem, ki rujejo v uri največje nevarnosti zoper temelje domovine, ti ljudje nam na bodejo ničesar storili, pa naj bodejo potem oblečeni v odvetniški frak ali pa v duhovniško kuto. Le eno povemo: mi se bode demo proti tej nesramni hujskariji srbofilskih agentov z vsemi sredstvi borili, pa če se nam še toliko nepodpisanih grozljivih pisem pošlje! Mi se ne bode mo pokorili stranki kaplana Korošca, ki ruje proti podlagi Avstrije, ki ga obsojajo danes že najvišji dostojanstveniki! Mi ne! Ako oblast ne bode ščitila avstrijske patrijote zoper napade srbofilskih agentov, ki zlorablajo politiko in narodnost in katoliško vero v svoje umazane, veleizdajalske namene, — pomagali si bode mo sami! Tako daleč menda še nismo, da bi vsak srbofilski veleizdajalec svoje umazane pete v avstrijske patrijote brisal! Naša potrpežljivost ni tako velika, kakor kratkovidnost gotovih oblastij, ki dremlejo še zdaj, ko je vojna vendar prinesla dovolj dokazov veleizdaje... Sicer pa vemo, da stoji nepokvarjeno, pošteno avstrijsko misleče slovensko ljudstvo na naši strani, čeprav se isti huj-

škači z vsemi kripilji trudijo, da bi to ljudstvo pokvarili. Torej še enkrat: prvaški hujškači, končajte s svojim delom, kajti drugače — klin s klinom!

Vojak ustreljen. Iz Rothweina pri Mariboru se poroča: Preteklo nedeljo prišel je v tukajšno gostilno g. Pšundera pijani infanterist Rupret Stoporko in je nadlegoval goste, tako da ga je moral domači sin iz hiše spraviti. Pozneje je prišlo na prostem med dvema vojakoma in nekim domačim Rusom do prepira, pri čemur je bil Rus z bajonetom ranjen. Gostje so pohiteli tja. Zdaj je prišel tudi Stoporko in se je podal z dotičnima vojakoma, bajonet v roki, h gostilni. Gostje so zaprli vrata. Stoporko je potem okna z bajonetom razbil. Kočar Pesek imel je pri sebi šrotno puško. Dragonec Franc Budi ga je prosil, da naj mu puško prepusti in je potem ustrelil skozi vrata. Ko so gostje na prosto stopili, našli so Stoporka na tleh ležati. Bil je v vrat ustreljen in takoj mrtev. Uvedla se je sodnijska preiskava cellega žalostnega dogodka.

Cesarjevo darilo. Mizarski mojster Anton Kopriva v Celju ima sedem sinov v vojni službi. Zdaj mu je daroval cesar 500 kron ter s cesarjevim imenom okinčani križ.

* * *

„Šmir“, znani zloglasni list Grafenauerja in njegovih pomagačev, zavzema se seveda na vse pretege za „jugoslovansko“ državo. Saj je vendar že pred vojno bivši državni poslanec Grafenauer skupno s svojim prijateljem dr. Brejcom v tem zmislu deloval. Ko bi naše koroško ljudstvo ne bilo tako zdravega jedra, gotovo bi se bil dal vsaj del tega ljudstva zapeljati v protiavstrijske vseslovenske zmote. Ali koroško ljudstvo ni nikdar pozabilo svoje domovine in tudi sedaj, ko je prekrasna deželica koroška vsled krvave vojne morala prenesti tako grozovite žrtve, morala pretrpeti najhujše trpljenje, — tudi zdaj je ostalo koroško ljudstvo zvesto cesarju in Avstriji... Grafenauerjevi priganjači pa, ki so natihoma vedno upali na zmago Rusov in Srbov, katera bi jim po njih mnenju zamogla prinesiti „odrešenje“, — hujskali so naprej. In ker je stari Grafenauer od časa svojih „počitnic“ sem vendar precej na svojem ugledu izgubil, moral je vso hujskarijo izvrševati iz Kranjskega privandriani list „Mir“, med koroškim ljudstvom znan pod imenom „Šmir“. Med koroškim ljudstvom ta list seveda ni imel nikdar posebnega pomena. Nekateri so ga brali iz „špasa“, drugi zato, ker ga jim je kak politični fajmošter priporočal. In le malo je bilo tistih revnih ovc, ki so res verovali, da „Mir“ zagovarja „interese slovenskega ljudstva na Koroškem“. V zadnjih časih pa je „Šmir“ izgubil tudi pri teh lahkovernih ovčicah zadnje ostanke zaupanja. Kajti koroški človek je gotovo do brosrčen, — je lahkoveren, — nikdar pa si ne pusti iztrgati iz svojega zvestega srca ljubezen do domače grude, ljubezen do koroške domovine. Odkar je pričel „Šmir“ s svojo židovsko vsiljivostjo in na podlagi propagande čeških ter prvaških političnih farjev delovati za „jugoslovanstvo“, to se pravi za raztrganje koroške vojvodine, za razkovanje naše Avstrije, izgubil je sleherno zaslobo med ljudstvom. Kdor ima pošteno koroško srce, ta ne pogleda več „Mira“. Zato se tudi naš list i sedaj v vojni vedno bolj razširja na Koroškem, zato postaja „Štajerc“ vedno bolj priljubljen na Koroškem. Proti temu ne pomaga prav nobeno „Šmirovo“ obrekevanje. Vojna je bila velika učiteljica zakoroško ljudstvo. In nauki te vojne se ne bodejo na Koroškem nikdar pozabili! „Šmir“ naj hujška naprej, dokler ga ne bode pošteno koroško, vedno Avstriji zvesto ljudstvo pognalo preko mej v zaželjeno njegovo „jugoslovansko“ državo. Za nas je vsaka hujskarija „Šmira“ in Grafenauerjevih priganjačev le dobiček. Kajti Avstrija, zvezana z Nemčijo, je zmagovita in z njo — zmagujemo tudi mi!